

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 103.045 van 31 januari 2002
in de zaak A. 65.408/VII-13.389.**

In zake : Jacobus MARTENS,
 wonende te HOOGSTRATEN (MEERLE),
 Groot Eyssel 30

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat W. DE CUYPER,
kantoor houdende te SINT-NIKLAAS,
Vijfstraten 57.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jacobus MARTENS op 4 september 1995 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 4 juli 1995 waarbij zijn beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 22 december 1994 houdende het weigeren aan verzoeker van de vergunning voor de exploitatie van een varkenshouderij met 1.200 varkens (waarvan 150 zeugen) en de bijbehorende opslag van 1.500 liter gasolie en 2.470 m³ dierlijke mest, gelegen te Hoogstraten, Groot Eyssel 24, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd ;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de beschikking van 7 december 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 7 november 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 december 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat C. DAEL die, loco Advocaat A. DESMEDT verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat S. WALGRAEVE die, loco Advocaat W. DE CUYPER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 25 augustus 1994 dient verzoeker bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een varkenshouderij bestaande uit 1.050 mestvarkens en 150 zeugen, de opslag van 2.470 m³ drijfmest en een bovengrondse opslagplaats voor 1.500 liter mazout, gelegen te Hoogstraten, Groot Eyssel 24.

De inrichting is volgens het gewestplan Turnhout, vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 september 1977, gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

1.2. Tijdens het openbaar onderzoek van de aanvraag blijken drie bezwaarschriften, afkomstig van omwonenden en van de vereniging WIELEWAAL, afdeling Hoogstraten, te zijn ingediend.

1.3. Met een besluit van 22 december 1994 weigert de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de gevraagde vergunning op grond van het motief dat de inrichting gelegen is in een gebied met een zeer grote concentratie veeteeltbedrijven en dat dat gebied “vanuit milieuoogpunt een zeer bijzondere bescherming vergt tegen verontreiniging met agrarische bronnen” “o.m. gelet op de onvermijdbare verzurende emissies die uitgaan van veestallen en mestopslagplaatsen” zodat “conform de momenteel gehanteerde technische en ecologische criteria geen nieuwe varkenshouderijen meer toelaatbaar zijn”.

1.4. Met een op 30 januari 1995 gedagtekend schrijven, dat volgens de op het beroepschrift aangebrachte ontvangststempel op 16 februari 1995 op het kabinet van de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting is toegekomen, stelt verzoeker beroep in tegen het in eerste aanleg genomen weigeringsbesluit.

1.5. Nadat in het kader van de beroepsprocedure verscheidene adviezen werden uitgebracht die deels gunstig en deels ongunstig zijn, verklaart de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling met een besluit van 4 juli 1995 het beroep van verzoeker ongegrond;

2. De ontvankelijkheid van het beroep

2.1. Overwegende dat de verwerende partij in de memorie van antwoord opwerpt dat het annulatieberoep laattijdig is ingesteld omdat verzoeker op

6 juli 1995 kennis heeft genomen van het bestreden besluit terwijl het verzoekschrift tot nietigverklaring eerst op 5 september 1995 bij de griffie van de Raad van State is “neergelegd”;

2.2. Overwegende dat verzoeker in de memorie van wederantwoord er op wijst dat alleen de datum waarop een verzoekschrift tot nietigverklaring bij aangetekend schrijven aan de post is toevertrouwd bepalend is om uit te maken of het binnen de beroepstermijn is ingediend en dat in casu het verzoekschrift tijdig op 4 september 1995 werd verzonden;

2.3. Overwegende dat verzoeker terecht doet gelden dat om uit te maken of het beroep al dan niet tijdig bij de Raad van State aanhangig is gemaakt rekening moet worden gehouden met de dag waarop het verzoekschrift bij een ter post aangetekende brief aan de Raad van State is toegezonden; dat luidens artikel 84, vijfde lid, van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State de datum van het postmerk bewijskracht heeft voor de verzending; dat uit de voorgelegde stukken blijkt dat het bestreden besluit aan verzoeker werd betekend op 5 juli 1995; dat de partijen niet betwisten dat verzoeker daags nadien de kennisgeving heeft ontvangen zodat de verjaringstermijn van zestig dagen een aanvang heeft genomen op 7 juli 1995 om te eindigen op 4 september 1995; dat aangezien op de briefomslag houdende het verzoekschrift tot nietigverklaring een postmerk is aangebracht met als datum 4 september 1995, het beroep tot nietigverklaring tijdig is ingesteld; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

3. De gegrondheid van het beroep

3.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel onder meer de schending aanvoert van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat verzoeker, wat dit aspect van het middel betreft, doet gelden dat de weigeringsmotieven in het

bestreden besluit vage en nietszeggende stijlclausules zijn, dat alzo in het bestreden besluit geen enkele concrete aanwijzing wordt gegeven waarom de zone “Hoogstraten” zeer kwetsbaar zou zijn, dat de zinsnede in het bestreden besluit dat het gebied een bijzondere bescherming vergt met het oog op de voorkoming van verontreiniging van bodem-, grond- en oppervlaktewater nietszeggend is, daar ieder gebied een dusdanige bescherming geniet en zeer kwetsbaar is, dat op grond van dergelijke beoordelingscriteria aan geen enkel varkensbedrijf in Vlaanderen nog een milieuvergunning kan worden verleend, dat de motivering inzake de afstand tot het natuurgebied evenmin afdoende is, en tevens onjuist en onnauwkeurig, daar de inrichting is gelegen op een afstand van ongeveer zeventig meter van het natuurgebied, dat het natuurgebied als dusdanig niet grenst aan de inrichting van verzoeker;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie antwoordt dat de ligging van de inrichting in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied en grenzend aan een natuurgebied met wetenschappelijke waarde, met in de nabijheid het natuurreservaat “De Koeberg”, op zich reeds voldoende de kwetsbaarheid van het gebied aantoont, dat bezwaarlijk kan worden ontkend dat een afstand van zeventig meter tot een natuurgebied met een wetenschappelijke waarde een te verwaarlozen afstand is, mede gelet op het feit dat de nadelige gevolgen van de ammoniakemissie zich veel verder uitstrekken dan deze zeventig meter en dat aldus de minister terecht kon stellen dat de aangevraagde exploitatie “grenst aan het natuurgebied”;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord herhaalt dat in het bestreden besluit hoofdzakelijk gebruik is gemaakt van stijlclausules die de basis van het bestreden besluit vormen; dat, voorts, hij repliceert dat mogelijke ammoniakdeposities in het op zeventig meter gelegen natuurgebied tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt door “de nodige aanpassingen en toezicht” en dat, tenslotte, hij stelt dat de minister onvoldoende nauwkeurig en accuraat heeft aangetoond welke concrete bezwaren er tegen de gevraagde vergunning kunnen worden aangevoerd;

3.4.1. Overwegende dat het bestreden besluit als volgt is gemotiveerd :

“(…)

Overwegende dat de inrichting weliswaar gelegen is in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, doch tevens in een kwetsbare zone die vanuit milieu-oogpunt een zeer bijzondere bescherming vergt, met name de zone ‘Hoogstraten’; dat in een dergelijke zone, conform de momenteel gehanteerde technische en ecologische criteria geen nieuwe varkenshouderijen toelaatbaar zijn; dat de inrichting daarenboven grenst aan een natuurgebied met wetenschappelijke waarde; dat de ammoniakemissies inherent aan de exploitatie van een varkenshouderij een potentiële bedreiging vormen voor dit natuurgebied;

Overwegende dat de uitbating van een varkenshouderij op bedoelde plaats in het verleden reeds het voorwerp heeft uitgemaakt van twee weigeringsbesluiten, met name de voormelde besluiten 2/MLAV1/00000356/KB/AB dd. 5 november 1992 en 2/MLAV-1/9300000289/FL/IAN dd. 9 december 1993 van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Antwerpen;

Overwegende dat de jaarlijkse dierlijke mestproduktie van de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd, zou oplopen tot 7.498 kg P₂O₅; dat de aanvrager blijkens de documenten vervat in het dossier de beschikking heeft over een mestafzetmogelijkheid voor 7.408 kg P₂O₅ per jaar, met name 5,28 ha grond in eigendom of in pacht en een oppervlakte cultuurgrond van circa 44,04 ha in toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gelegen buiten een grondwaterwingebied en/of het hydrografisch bekken van een oppervlaktewater waaruit drinkwater wordt gewonnen;

Overwegende dat de mestafzetmogelijkheid voldoende is gestaafd; dat een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest bijgevolg mogelijk is; dat het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en deze door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen derhalve tot een aanvaardbaar niveau is beperkt; dat deze vaststelling evenwel geen afbreuk doet aan de hiervoor uiteengezette milieutechnische onverenigbaarheden van de gevraagde exploitatie;

(…)”;

3.4.2. Overwegende dat daaruit blijkt dat het decisief weigeringsmotief is dat de inrichting is gelegen in een kwetsbare zone die vanuit milieu-oogpunt een zeer bijzondere bescherming vergt, met name de zone “Hoogstraten” en dat in een dergelijke zone conform de gehanteerde technische en ecologische criteria geen nieuwe varkenshouderijen toelaatbaar zijn; dat die motivering neerkomt op een onvoorwaardelijk verbod voor nieuwe varkenshouderijen in een dergelijke zone, los van enige milieuhygiënische evaluatie van de geplande inrichting; dat immers er niet

kan worden aan voorbijgegaan dat blijkens het bestreden besluit een “ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest (...) mogelijk is” en “het risico dat het bedrijfsmatig mestoverschot ter plaatse zal leiden tot een bijkomende belasting van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en door verdere verrijking met nitraten zal vervuilen (...) tot een aanvaardbaar niveau is beperkt”; dat moet worden vastgesteld dat nergens in het bestreden besluit enige wetskrachtige bepaling wordt aangeduid waarbij het desbetreffend gebied zou zijn aangewezen als kwetsbaar gebied en op grond waarvan “conform de momenteel gehanteerde technische en ecologische criteria geen nieuwe varkenshouderijen toelaatbaar zijn”; dat het middel in de aangegeven mate gegrond is en volstaat om het bestreden besluit te vernietigen; dat, immers, aangezien in hoofddorde een onvoorwaardelijk verbod tot het toelaten van nieuwe varkenshouderijen in de zone Hoogstraten als weigeringsmotief werd gehanteerd, het niet vaststaat dat aan verzoeker de vergunning ook zou zijn geweigerd enkel en alleen op grond van de afstand van de inrichting tot het nabijgelegen natuurgebied; dat het niet is uitgesloten dat alsdan, na een concrete milieuhygiënische evaluatie en mits het opleggen van bijzondere exploitatievoorwaarden ter beperking van de ammoniakemissies -zoals verzoeker die bij de uiteenzetting van zijn eerste middel aangeeft-, de bevoegde minister de vergunning toch zou hebben verleend,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 4 juli 1995 waarbij het beroep van Jacobus MARTENS tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 22 december 1994 houdende het weigeren van de vergunning voor de exploitatie van een varkenshouderij met 1.200 varkens en de bijbehorende opslag van 1.500 liter gasolie en 2.470 m³ dierlijke mest, gelegen te Hoogstraten, Groot Eyssel 24, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd .

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenendertig januari tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.